

Geniřletilmiř Özet

Öğrencilerin Kültür Değerlerinin Alkol Kullanım Bozukluđuna Yönelik Toplumsal Damgalamalarına Etkisi

Amaç

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin kültür değerlerinin alkol kullanım bozukluğuna yönelik toplumsal damgalamalarına etkisinin incelenmesidir.

Yöntem

Bu araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı niteliktedir. Araştırmanın örneklemini, Tarsus Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'na 2023-2024 eğitim-öğrenim döneminde kayıtlı çalışmaya katılmayı kabul eden 250 kadın ve erkek öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Tanımlayıcı Özellikler Bilgi Formu, Bireysel Kültür Değerleri Ölçeđi ve Alkol Kullanım Bozukluđuna Yönelik Toplumsal Damgalama Ölçeđi kullanılarak, katılımcılara üç basamaklı bir anket formu kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde dağılımları), One-way ANOVA testi, Independent *t*-testi ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan katılımcıların %76,8'i kadın, %37,2'si 21 ve üstü yaşında, %57,6'sı birinci sınıf, %40,8'i ilk ve acil yardım, %19,6'sı eczane hizmetleri, %40,4'ü yaşadığı yerin ilçe olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların %81,6'sının annesi ev hanımı, %63,6'sı babası özel sektörde çalıştığı, %84'ü alkol kullanmadığını, %73,2'si sigara kullanmadığını, %68'i sağlık hizmetlerinden rahatça faydalandığını, %27,6'sı kısmen sağlık hizmetlerinden rahatça faydalandığını ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcıların %82'i alkolün zararlı olduğunu, %85,2'si alkolün bağımlılık yaptığını, %62,8'i alkolün stresi azaltmadığını, keyif vermediğini ve %62,8'i toplumun alkol alan kişilere olumsuz baktığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin Alkol Kullanım Bozukluđuna Yönelik Toplumsal Damgalama Ölçek puan ortalaması $75,55 \pm 19,18$ (min:20 – max:100); Bireysel Kültür Değerleri Ölçeđi toplam puan ortalaması $79,79 \pm 17,47$ (min: 26 – max: 130)'dir. Katılımcıların Bireysel Kültür Değerleri ve Alkol Kullanım Bozukluđuna Yönelik Toplumsal Damgalama ölçeğinden ve tüm alt boyutlarından alınan toplam puanlar arasında anlamlı ve pozitif yönde ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < ,01$; $r: 0,353$). Gelir durumu ile alkol kullanım bozukluğuna yönelik damgalama, uyumsuzluk ve yetersizlik boyutları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < ,05$).

Sonuç

Alkol kullanım bozukluğuna yönelik toplumsal damgalama ortalaması yüksek olan öğrencilerin kültür değerleri ortalamasının da yüksek olduğu belirlenmiştir. Alkol kullanım bozukluğuna yönelik damgalama ölçeği, uyumsuzluk, sosyal mesafe alt boyutlarında alkol bağımlılık yapar olarak ifade edenler, yapmaz ve kısmen yapar olarak ifade edenlere göre daha yüksek bulunmuştur. Çalışmada alkol alan kişiye toplumun olumsuz bakma durumu Kültür Değerleri ölçeği alt boyutlarından güç mesafesi ve Alkol Kullanım Bozukluđuna Yönelik Damgalama ölçeği, alt boyutlarından uyumsuzluk, sosyal mesafe, yetersizlik ve güvensizlik toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Alkol Bağımlılığı, Kültürel Değerler, Kültür değerleri ve Alkol Bağımlılığı İlişkisi, Üniversite Öğrencileri.